

सत्त्वात्सञ्जायते ज्ञानं रजसो लोभ एव च ।

प्रमादमोहौ तमसो भवतोऽज्ञानमेव च ॥ १७ .

सत्त्वात् सम्-(जन्)जायते ज्ञानम् रजसः लोभः एव च ।

प्र-माद-मोहौ तमसः भव्-अ-तः अ-ज्ञानम् एव च ॥

sattvāt samjāyate jñānam rajaso lobha eva ca ।

pramādamohau tamaso bhavato 'jñānam eva ca ॥

सत्त्वात् *sattvāt* from Sattva संजायते *samjāyate* arises ज्ञानम् *jñānam* knowledge रजसः *rajasaḥ* from Rajas. लोभः *lobhaḥ* greed एव *eva* even च *ca* and प्रमादमोहौ *pramāda mohau* heedlessness and delusion तमसः *tamasaḥ* from Tamas भवतः *bhavataḥ* arise अज्ञानम् *ajñānam* ignorance एव *eva* even च *ca* and

From Sattva arises wisdom and greed from Rajas; heedlessness and error arise from Tamas, and also ignorance. 17

What is mentioned in this stanza is the truth about the Gunas. Man should therefore ever endeavour to subdue the base Gunas in him and rise high. Moreover :—

ऊर्ध्वं गच्छन्ति सत्त्वस्था मध्ये तिष्ठन्ति राजसाः ।

जघन्यगुणवृत्तिस्था अधो गच्छन्ति तामसाः ॥ १८-

ऊर्ध्वम् गच्छन्ति सत्त्व-स्थाः मध्ये तिष्ठन्ति राजसाः ।

जघन्य-गुण-वृत्ति-स्थाः अधः गच्छन्ति तामसाः ॥

ūrdhvaṁ gacchanti sattvasthā madhye tiṣṭhanti rājasāḥ jaghanya guṇa vṛttisthā adho gacchanti tāmasāḥ ॥

ऊर्ध्वम् *ūrdhvaṁ* upwards गच्छन्ति *gacchanti* go सत्त्वस्थाः *sattvasthāḥ* in Sattva seated मध्ये *madhye* in the middle तिष्ठन्ति *tiṣṭhanti* dwell राजसाः *rājasāḥ* the Rajasika जघन्यगुणवृत्तिस्थाः *jaghanya guṇa vṛttisthāḥ* abiding- in